ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 15. septembra 2011 *

Vo veci C-197/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal Supremo (Španielsko) z 18. marca 2010 a doručený Súdnemu dvoru 23. apríla 2010, ktorý súvisí s konaním:

Unió de Pagesos de Catalunya

proti

Administración del Estado,

za účasti:

Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos – Iniciativa Rural del Estado Español,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (spravodajca), E. Levits a M. Berger,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. júna 2011,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos – Iniciativa Rural del Estado Español, v zastúpení: R. Granizo Palomeque a I. Hernández Urranburu, abogados,

— španielska vláda, v zastúpení: M. Muñoz Pérez a A. Rubio González, splnomocnení zástupcovia,

— nemecká vláda, v zastúpení: N. Graf Vitzthum, splnomocnený zástupca,

— grécka vláda, v zastúpení: G. Skiani, S. Papaïoannou a X. Basakou, splnomocnené zástupkyne,

— rakúska vláda, v zastúpení: E. Riedl, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: H. Tserepa-Lacombe a F. Jimeno Fernandez, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 7. júla 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 42 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269).

2 Tento návrh bol podaný v rámci žaloby o neplatnosť, ktorú podalo Unió de Pagesos de Catalunya (Združenie poľnohospodárov Katalánska) proti kráľovskému dekrétu č. 1470/2007 z 2. novembra 2007 o uplatnení priamych platieb v oblasti poľnohospodárstva a chovateľstva (BOE č. 264 z 3. novembra 2007, s. 45104).

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1782/2003

3 Článok 42 ods. 3 až 5 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje:

„3. Členské štáty môžu použiť štátnu rezervu, aby prednostne poskytli referenčnú sumu poľnohospodárom, ktorí začínajú vykonávať poľnohospodársku činnosť po 31. decembri 2002 alebo v roku 2002, avšak bez toho aby čerpali v uvedenom roku priame platby, podľa objektívnych podmienok a takým spôsobom, aby sa zaistilo rovné zaobchádzanie medzi poľnohospodármi a aby sa zabránilo narušeniu trhu a hospodárskej súťaže.

4. Členské štáty použijú štátnu rezervu, aby stanovili podľa objektívnych podmienok a takým spôsobom, aby sa zaistilo rovné zaobchádzanie medzi poľnohospodármi a aby sa zabránilo narušeniu trhu a hospodárskej súťaže, referenčnej čiastky [referenčnú sumu – *neoficiálny preklad*] pre poľnohospodárov, ktorí sa nachádzajú v zvláštnej situácii, ktorú Komisia určí postupom podľa článku 144 ods. 2.

5. Členské štáty môžu použiť štátnu rezervu, aby stanovili podľa objektívnych podmienok a takým spôsobom, aby sa zaistilo rovné zaobchádzanie medzi poľnohospodármi a aby sa zabránilo narušeniu trhu a hospodárskej súťaže, referenčnej čiastky

[referenčnú sumu – *neoficiálny preklad*] pre poľnohospodárov v oblastiach podliehajúcich programom reštrukturalizácie a/alebo rozvoju, ktoré sa týkajú tej či onej formy verejnej intervencie, s cieľom zabrániť tomu, že dôjde k opusteniu poľnohospodárskej pôdy a/alebo vyrovnať zvláštne nevýhody, ktorým sú vystavení poľnohospodári uvedených oblastí."

Nariadenie (ES) č. 1698/2005

4 Podľa článku 20 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, s. 1):

„Podpora zameraná na konkurencieschopnosť odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva sa týka:

a) opatrení zameraných na podporu znalostí a skvalitnenie ľudského potenciálu prostredníctvom:

...

ii) začatia činnosti mladých poľnohospodárov,

..."

5 Článok 22 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia stanovuje:

„Podpora ustanovená v článku 20 písm. a) bode ii) sa poskytuje osobám, ktoré:

a) majú menej ako 40 rokov a prvýkrát začínajú pôsobiť v poľnohospodárskom podniku ako jeho vedúci“.

Vnútroštátna právna úprava

6 Podľa článku 1 kráľovského dekrétu č. 1470/2007 si tento dekrét kladie za cieľ stanoviť základnú právnu úpravu použiteľnú na niektoré schémy pomoci Spoločenstva stanovené v nariadení č. 1782/2003.

7 Článok 9 ods. 2 uvedeného dekrétu stanovuje najmä:

„Nároky na jednotnú platbu z vnútroštátnej rezervy môžu byť uplatnené iba za predpokladu, že budú splnené nasledujúce podmienky:

...

b) Ide o mladých poľnohospodárov, ktorých prvé začatie činnosti sa uskutočnilo v rámci programu rozvoja vidieka zavedeného na základe nariadenia Rady č. 1698/2005..., a to v rámci niektorého zo sektorov uvedených v prílohe VI nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003..., s výnimkou produkcie osív a poľnohospodárov, ktorí doposiaľ neuplatnili nároky na jednotnú platbu z vnútroštátnej rezervy."

8 Kráľovský dekrét č. 1470/2007 bol 4. októbra 2008 zrušený kráľovským dekrétom č. 1612/2008 z 3. októbra 2008, ktorý bol následne zrušený kráľovským dekrétom č. 1680/2009 z 13. novembra 2009. Obsah kráľovského dekrétu č. 1470/2007 bol však prevzatý do nasledujúcich dekrétov.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

9 Unió de Pagesos de Catalunya podala 27. októbra 2008 na Tribunal Supremo správnu žalobu proti kráľovskému dekrétu č. 1470/2007. Na podporu svojej žaloby osobitne uvádza, že článok 9 ods. 2 písm. b) tohto dekrétu je v rozpore s článkom 42 ods. 3 nariadenia č. 1782/2003, pretože porušuje zásadu rovnosti zaobchádzania s poľnohospodármi.

10 Vnútroštátny súd zastáva názor, že článok 9 ods. 2 písm. b) uvedeného dekrétu stanovuje rozdielne zaobchádzanie s poľnohospodármi, keďže na to, aby mladí poľnohospodári mohli získať pomoc v rámci režimu jednotnej platby, od nich vyžaduje, aby svoju činnosť začali v rámci programu rozvoja vidieka zavedeného na základe nariadenia č. 1698/2005.

11 Domnieva sa preto, že riešenie ním prejednávaného sporu závisí od výkladu článku 42 ods. 3 nariadenia č. 1782/2003, lebo tento výklad má priamy dopad na platnosť napadnutého vnútroštátneho ustanovenia. Uvádza tiež, že aj keď kráľovský dekrét č. 1470/2007 bol zrušený, jeho obsah bol začlenený do kráľovských dekrétov č. 1612/2008 a 1680/2009. Vnútroštátny súd dodáva, že napadnutý právny predpis možno uplatniť aj v prípadných budúcich sporoch, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s tou istou otázkou.

12 Za týchto okolností Tribunal Supremo rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je článok 9 ods. 2 písm. b) kráľovského dekrétu č. 1470/2007, ktorý podmieňuje možnosť získať nárok na jednotnú platbu z vnútroštátnej rezervy skutočnosťou, že ide o mladých poľnohospodárov, ktorí svoju činnosť začali v rámci programu rozvoja vidieka zavedeného na základe nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, v súlade s článkom 42 ods. 3 nariadenia č. 1782/2003?“

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

13 Španielska vláda vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa musí vyhlásiť za neprípustný z dôvodu, že vzhľadom na to, že došlo k zrušeniu kráľovského dekrétu č. 1470/2007, je odpoveď Súdneho dvora na položenú otázku pre vyriešenie sporu, ktorý prejednáva Tribunal Supremo, irelevantná.

14 V tejto súvislosti uvedená vláda uvádza judikatúru Tribunal Supremo, podľa ktorej „keďže priama žaloba proti všeobecným ustanoveniam je procesným nástrojom, ktorého cieľom je to, aby sa z právneho poriadku odstránili normy vydané držiteľmi normotvornej právomoci, ktoré sú v rozpore s právom, a nie to, aby sa rozhodlo o jednotlivých žiadostiach, ktoré môžu vyplývať z určitého právneho vzťahu medzi konkrétnym žiadateľom a správnym orgánom, táto žaloba stratí zmysel, keď normatívne ustanovenie bolo v čase vydania rozhodnutia z právneho poriadku odstránené iným spôsobom“.

15 Podľa španielskej vlády už Tribunal Supremo navyše rozhodol, že predchádzajúca žaloba, ktorú Unió de Pagesos de Catalunya podala proti kráľovskému dekrétu č. 1617/2005, ktorý bol zrušený kráľovským dekrétom č. 1470/2007, je bezpredmetná. Uvedený súd okrem iného zastával názor, že žaloba o neplatnosť, ktorú proti kráľovskému dekrétu č. 1470/2007 podalo iné združenie poľnohospodárov, sa rovnako stala bezpredmetnou, čiže konanie o tejto žalobe zastavil z dôvodu, že kráľovský dekrét č. 1470/2007 bol zrušený kráľovským dekrétom č. 1612/2008.

16 Podľa ustálenej judikatúry konanie upravené v článku 267 ZFEÚ je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje vnútroštátnym súdom výklad práva Únie, ktorý potrebujú na rozhodnutie vnútroštátnych sporov (pozri najmä rozsudky zo 16. júla 1992, Meilicke, C-83/91, Zb. s. I-4871, bod 22; z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389, bod 20, a z 24. marca 2009, Danske Slagterier, C-445/06, Zb. s. I-2119, bod 65).

17 V rámci tejto spolupráce platí pre otázky týkajúce sa výkladu práva Únie domnienka relevancie. Súdny dvor môže návrh vnútroštátneho súdu zamietnuť len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú

odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené (pozri najmä rozsudky z 5. decembra 2006, Cipolla a i., C-94/04 a C-202/04, Zb. s. I-11421, bod 25, ako aj z 1. júna 2010, Blanco Pérez a Chao Gómez, C-570/07 a C-571/07, Zb. s. I-4629, bod 36).

18 Úlohou zverenou Súdnemu dvoru pri návrhu na začatie prejudiciálneho konania je totiž prispievať k výkonu spravodlivosti v členských štátoch a nie vyslovovať názory na všeobecné alebo hypotetické otázky (pozri najmä rozsudky z 12. júna 2003, Schmidberger, C-112/00, Zb. s. I-5659, bod 32; z 8. septembra 2009, Budějovický Budvar, C-478/07, Zb. s. I-7721, bod 64, a z 11. marca 2010, Attanasio Group, C-384/08, Zb. s. I-2055, bod 28).

19 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Tribunal Supremo zastáva názor, že napriek zrušeniu ustanovení kráľovského dekrétu č. 1470/2007 je otázka, či článok 42 ods. 3 nariadenia č. 1783/2003 bráni tomuto dekrétu, naďalej relevantná z dôvodu skutočnosti, že kráľovské dekréty č. 1612/2008 a 1680/2009 prevzali jeho znenie, takže na tento súd môžu byť podané ďalšie žaloby v súvislosti s tou istou otázkou.

20 Tribunal Supremo vo svojej odpovedi na list z 21. januára 2011, ktorým ho Súdny dvor v súlade s článkom 104 ods. 5 svojho rokovacieho poriadku požiadal, aby spresnil, či zrušenie kráľovského dekrétu č. 1470/2007 a judikatúra, ktorú španielska vláda uviedla vo svojich písomných pripomienkach, majú vplyv na relevantnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania, potvrdil, že zrušenie kráľovského dekrétu č. 1470/2007 nespochybňuje prípustnosť jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania. V tejto súvislosti pripomenul, že obsah článku 9 ods. 2 písm. b) kráľovského dekrétu č. 1470/2007 bol prevzatý do nasledujúcich dekrétov, takže na tento súd môžu byť podané ďalšie žaloby v súvislosti s tou istou otázkou. Tribunal Supremo ďalej uviedol, že judikatúra uvedená španielskou vládou nie je v prejednávanej veci relevantná, lebo k zrušeniu kráľovského dekrétu č. 1470/2007 nedošlo počas konania,

ktoré pred ním prebieha, a že dekréty č. 1612/2008 a 1680/2009 stanovujú pre prístup mladých poľnohospodárov k nárokom na platby z vnútroštátnej rezervy rovnaké podmienky.

21 Za týchto podmienok treba konštatovať, že dôležitosť, akú Tribunal Supremo prisudzuje odpovedi, ktorú má Súdny dvor poskytnúť na položenú otázku, nesúvisí s vecou, ktorú tento súd prejednáva, ale s okolnosťou, že by na tento súd mohli byť prípadne podané žaloby o neplatnosť podobných ustanovení.

22 Navyše treba uviesť, že ani Tribunal Supremo vo svojom liste z 2. marca 2011, ani účastníci konania počas pojednávania nemohli vysvetliť, v čom sa spor vo veci samej nestal po zrušení kráľovského dekrétu č. 1470/2007 bezpredmetným. Treba tiež uviesť, že vzhľadom na spis predložený Súdnemu dvoru sa zdá, že návrh na začatie prejudiciálneho konania má hypotetickú povahu.

23 Ak má však návrh na začatie prejudiciálneho konania takúto povahu, je na vnútroštátnom súde, aby Súdnemu dvoru poskytol informácie umožňujúce vysvetliť, ako je tento návrh skutočne a konkrétne dôležitý pre spor, o ktorý ide vo veci samej.

24 V prejednávanej veci však treba konštatovať, že Tribunal Supremo sa vo svojom liste z 2. marca 2011 len obmedzil na tvrdenie, že judikatúra, ktorú uviedla španielska vláda, sa na žalobu vo veci samej, ktorá „zostáva naďalej aktuálna“, neuplatňuje bez toho, aby pritom v tejto súvislosti poskytol presné vysvetlenia.

25 Návrh na začatie prejudiciálneho konania treba teda vyhlásiť za neprípustný z dôvodu hypotetickej povahy prejudiciálnej otázky.

O trovách

26 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunal Supremo (Španielsko) rozhodnutím z 18. marca 2010, je neprípustný z dôvodu hypotetickej povahy prejudiciálnej otázky.

Podpisy